

ନୀଳ୍ଲର ଗ୍ରହ (ମୁଖ୍ୟାଶୀଳ ଚନ୍ଦ୍ର) ୧୯୧୨ - ୧୯୫୯

(କବି ନୀଳ୍ଲର ଗ୍ରହ ବାଣୀ କାହେ ଦିନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ରର ପାଇବା ବିଷ୍ଣୁ
ଦିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣୀର ଜୀବନ କାହେ ଗୋଟିଏ) ତେ, ତୁମ କୋଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କଥା ହିଲୋଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସାହୁର ଜାତର କଥା ଓ
କଥା କଥା

● ଆନ୍ଦୋଳଣରେ: ଏଷ୍ଟାନ୍‌ତ୍ରୀର ଜୀବିତକୀତର ମାତ୍ରେ ଅନୁଭିତ
ବଣ୍ଯ ହାତାତେ ବ୍ୟାପ୍ତି ନାହିଁଏ ପଥ ମନ୍ଦିରରେ ଓ ଏଣୁ ଜୀବିତକୀତର
କ୍ରିୟାବ୍ୟବ କାଳ ଫେର୍ଖୁ ପୂର୍ବରେ ଜୀବିତକାଳ ବୀବଳୀ ଏ ବଚନର
ଉଦ୍ଧାର କାହିଁଳ, ବିଭିନ୍ନ ୧୯୩୧ ଶ୍ରୀ ଜୀବନାମ୍ବାବେ ଯେ
'ଆନ୍ଦୋଳଣ ଅଣେକବୁ' ଅନ୍ତର୍ଦୀନା କୁ ଭୋବନ୍ତ କବିତା, ୧୯୩୭
ଶ୍ରୀର୍ବିଜୀଙ୍କେ ଡେଟିଙ୍ ବାନ୍ଦା ବେଶ୍ୟା ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦିନିକ ଲାଭ୍ୟ
କରଗଲୋଟେ ରଜ୍ଞେ, ପରିବାର, ୧୯୩୨ ଶ୍ରୀର୍ବିଜୀଙ୍କେ ଏଷ୍ଟାନ୍‌ତ୍ରୀ

ମେଘରାତିଙ୍କ ଓହନ୍ତର କଣ୍ଠ୍ୟବିଜିଷ୍ଟ

③ ଫଡ଼ା-ବ୍ୟାଙ୍ଗ : ମିଶ୍ରତର୍କ ପ୍ରଥମ ଓରଣେ ଯେ କବିଙ୍ଗର
ବୁଲା ବହେ 'କବିଓଧାଳୀ' ଏହୋଇଲେଖ, ମନ୍ଦିରଶାଳାରୁ
ବୁଦ୍ଧିଜୀଳ ଲାଈବ୍‌ରୂପ ଯେଷ ସମର୍ପଣ ଉଠିଲେ କବିଓଧାଳୀର ପ୍ରଥିତ
ଧୂଳା ଦିନେ ବ୍ରାଜି ଇନନ୍ତି, ଗ୍ର୰୍ଭ. ଡିନି ବନ୍ଧନୋ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କବି (poet)
ଅଧିକାରୀ ଲାଗନ୍ତି, ଉଠିଲେ ବଳା ଏହା 'ଫଡ଼ା-ବ୍ୟାଙ୍ଗ' (ve nse-maker)

২) প্রাচীনত্ব ও গবীগতির লক্ষণ : (যুগসমূক্তির লক্ষণ) :

‘যুগসমূক্তি’ কালাটির ভেব, প্রাচীন এবং গভীর ধূজোড় প্রেরণার ও বিজ্ঞানের অবস্থার মহামূল্য, এবং বেবপুরুষ বাদুলা হারিতে মহামূল্য সম্পর্ক বিষয়ে, কিন্তু গৱে শেষটুকু থেকেও সমাজে গোথ, জৈবীনিক যুগ গোরু ইয়ন্স, জৈবিক গোরু আচেমনিক পাতুল যাই, — এই উদ্ঘৃষ্ট গোকুল গোবিন্দ সময়কে ‘যুগসমূক্তির লক্ষণ’ বলে বিবৃত, এই সম্প্রতিকালীন জীবিতৰী সময়কে ‘যুগসমূক্তির লক্ষণ’ বলে বিবৃত, এই সম্প্রতিকালীন তৃষ্ণ এবং তৈর্যকৰ্ত্তব্য কা করিব এ শক্তির প্রবল প্রশংসন কোরণের মধ্যে প্রযুক্তির প্রিয়োগী চিত্রাবলী ঈতিমালা লক্ষণ প্রকাশ পায়, যিন্তুর প্রক্ষেপণের ক্ষেত্রেও কিংক উচ্চ-বৃ প্রত্যুলো,

(ଯୁଗଜିଷ୍ଠାବୁଗାଣେ ପ୍ରେସ୍ ଅନ୍ୟୋଗ-ବିଭୋଗେର ଫଳେ କ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀପ୍ରକୃତି ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ା ମାର୍ଗିତ ପରାପରା ବିଭୋଗୀ ଦୈତ୍ୟୋରୁ ଲଙ୍ଘନମଧ୍ୟ ଫୁଟ୍ ଓଡ଼ିହେ,

୩ ବଣାତ୍ୟର ଶୁଣ କୋଷିକେ : ରଜ୍ୟର ଅଳ୍ପ ଆଚିନମଞ୍ଜୀ ସଙ୍ଗେ
ଏହୁ ମଜୋଡ଼େର ଦିନର ମାର୍କ ବର୍ଷିକାଳିଙ୍କ - ବ୍ୟାପକାଳୀରେ
କ୍ରିଓରୁଧିକାରୀ ହୈଲେ ତିନି ଜ୍ୟୋତିଳାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଯାନିନ୍
ତିନି ବାହୁଳ୍ୟ କାହୁ ଏହି ଶୁଣ ଶିବାର ପ୍ରାରତି ବଣାରା, ତୁର ହିମ୍ବ
ଦିଲେ ବାହୁର ଅଳ୍ପରେ କିମ୍ବାରେ ନିବନ୍ଧ - ତର୍ହିଁ ଅମ୍ବାକାରୀଙ୍କ ବଦ୍ଧ
ଅଳ୍ପରେ ଲୋକିରି ଏହି ଏହୁ ଅମ୍ବାରୀଙ୍କ ତୁର ବଣାତ୍ୟର କିମ୍ବାରୁ
ହେବ ନୀତିଲୋ, ବୋକାରେ ଦିନ ମେବେଂତ ତୁର କରିବ ଆଚିନ
ବୁନ୍ଦିତ ଗ୍ରାମ କାହୁ ଖଣିତ କରିବାର କରିଲୋ, ରଜ୍ୟମଞ୍ଜୁ
ଦିନିଶ୍ଚ ଆମ୍ବାର ପାଦର ଜ୍ୟୋତିଳାଙ୍କ ଦିଲେଜ ବାଲେ. କାହୁ
ଦୂରମିଳି କୁରାଗେର ଅଳ୍ପ ତୁର ଅଳ୍ପର କରିବ ବୁଦ୍ଧି କରିବ ଏହେ
ଏହୁ ଅଳ୍ପର ତୁର ବୋକାର ଏହେ ଝୁକ୍ତ, ଆଚିନମୁଦ୍ରାର 'ଚରଣ'
ରଜ୍ୟମୁଦ୍ରାର 'ବୈଷ୍ଣଵକରିତା' ଏହୁ ରୂପାଙ୍କିତାଗେର 'ଶାତ୍ରା'
ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କରିଲେ, କିମ୍ବା ଜାଗର ଉତ୍ସାହୀର୍ବ ବାଢିଲେ, ଲୋକ
ଥୋଳା କରିବ ଜୀତିବନିବାର ଧ୍ୟା-ମିଳିର୍ବ, କିମ୍ବା, ରଜ୍ୟର ଅଳ୍ପ
ଯେ 'ଅଳ୍ପ କରିତା' ବୁଦ୍ଧା କରିଲେ, ତା ଶ୍ରୀରୂପ ନାମିନୀର ରାପାତ୍ର
ଅନ୍ତରୀଳ ଜୀତିବନିବାର ନମ୍ବି ବିଦ୍ରାଗ ଜାଗର ଓ ମୋହର ନମ୍ବି, ବଦ୍ଧି
ମନୁରତୀବଳାରେ ବାହୁଳ୍ୟ କରିବାର କୁଣ୍ଡଳ: ଏହି ଶିବାରୀଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିକାଳ
କାରନ, ଅମକାଳେର କିମ୍ବା ଏ ଦର୍ଶକାଳେ ବେଳାକୁଳ କାହୁ ଝୁକ୍ତ
ମାନେବ ବୁଦ୍ଧିକାଳ ବଳାର କାହିଁ ଦିନରେ ରିଷ୍ଣବନ୍ଦ୍ରର କାଣ୍ଡାକିନ
ନାହିଁ ଅଛି,

④ ବିଷୟ-ବିଚିତ୍ର : ଅନୁଵାଳିକ ଜୀବି ହାରି ଯା ଜ୍ଞାନଙ୍କ ଦେଶ
ବାହ୍ୟିଜୋଗ କିମ୍ବା ଅମାତ୍ର ଏବଂ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ପରିମାଣ
ଦେଖିଲା ଅଗ୍ରବାହ୍ୟ ବାହ୍ୟିଜୋଗ, ତାରେ ଯଜନେ ଡିଜି ଅମାତ୍ରର ଉପର
ଆଜାଧାରୀ ହୃଦୟ ଉପରିଜୋଗ, ଉତ୍ତର ଆମ୍ବା ହାମାମ୍ବ ବାହ୍ୟିଜୋଗ
ଏହି ବିଷୟ ରାଜ୍ୟରେ, କୌତୁକାରୀ ମନୋକର ଫୁଲ ଉପରେ,
ବିଷୟ-ନିର୍ଣ୍ଣାତେ ଡିଜି ରାଜ୍ୟନିର୍ମାଣ ପାଇସ୍ଥ ହିୟାଏଇ, — କିମ୍ବା
ଅବ ବିଷୟରେ ନିର୍ବିଳାଳ ବାହ୍ୟରେଇ ପିରକଂ ଇଷ୍ଟିଟେ, ଡିଜି ଜ୍ଞାନରେ
ପେସେ ଆହ, ପୌଷ୍ଟିକାରନ୍ତି କେ ନିମ୍ନ ଶରିତ ନିର୍ବିଳାଳ, କିମ୍ବା ଅରପରେ
ବ୍ୟାହେର ଲବନ-ଧିକ୍ଷା ଦେଉୟା, କିମ୍ବା ଅପ୍ରକର ଅରପର ବରିଜାକେ
ଯମ୍ବଳାରେ କିମ୍ବା ଦେଇଓ ବବନେଇ, କିମ୍ବା ଅପ୍ରକର କାହିଁ କାହିଁ କର୍ବ
ଛାତିକ ଓ ଜ୍ଞାନାଧିକାରୀ, କିମ୍ବା କାହିଁ କାହିଁ କିମ୍ବାଏ —
'ଆଜାଜିକ ଓ ବ୍ୟାହେର', 'ଅପ୍ରକର', 'ବିଷୟକ', 'ମୁଖ ବିଷୟକ',

୩ ରୁମ୍-ଗ୍ରୂପ୍ (ଅଗ୍ରିଭାର୍) :
④ ଅମ୍ବାଜଟେଲା - ଅମ୍ବାଜଟେଲା ଶ୍ରୀରାତନ କଣିକିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣିମାତ୍ର ଧୀର
ମାନ୍ୟଙ୍କ, ମହାନ୍-ଦେବଳା ମହିମ୍ଭାଗେର ଶ୍ରୀରାତନ କଣିକିନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭାବେ
ଉପିତେ ମାନ୍ୟଙ୍କ, କଣିକି ଏଷ୍ସର ପ୍ରାଣି ମୁଣ୍ଡ ଦିଲୋଗ ଆମ୍ବାଜଟେଲା, ମାନ୍ୟଙ୍କିତ
କିମ୍ବାର ଅମ୍ବାଜଟେଲା ଅମ୍ବାଜଟେଲା ଅମ୍ବାଜଟେଲା ଯେ ତେଣୁ ମାନ୍ୟଙ୍କର କିମ୍ବାର
ବରଗ କଣିକିନ୍ଦ୍ର, କେ ତୁର କଣିକିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣିକୁ ଏଥାରେ ଭାବିତକାଳୀନଙ୍କର
କିମ୍ବାର ପଞ୍ଚମାତ୍ର ଦିଲୋଗ, କିମ୍ବାର ଅମ୍ବାଜଟେଲା ରୁମ୍-ଗ୍ରୋପ୍ପାର
କ୍ରିତ୍ୟାନ୍ତରାକେ କିମ୍ବାର କ୍ରିତ୍ୟାନ୍ତରାକେ -

“ ସତାହାର ଝୁଗେ, ଯେଣ ଝୁଗେ,
 ଏଂରାଜୀ ବନ୍ଧୁ କୀର୍ତ୍ତନ ଆବେ,
 ବିରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ଲଙ୍ଗଠ କୋରେ ଝୁଗେ,
 କିମ୍ବାଜୀ କିମ୍ ଜନ୍ମ ଆବେ ? ”

“ ବିଜ୍ଞାନୀ ରିତ୍ୟାଦୀ କୁଠା ଏବଂ ଝାର୍ତ୍ତା,
ଗୋଟିଏ କେବଳ ବୈଜ୍ଞାନିକ କଥା ହେଉ ଦୁଇ ”

ଶାୟରମ୍ବନ ହିନ୍ଦୁକୁ/ଗଲୋକ ରଖେ ଆପଣାଟୁ, ତୋ ଯଜ୍ଞରମ୍ଭ
କଥାମ୍ବନ ପୂଜିତ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱାସ ଆପଣାରିଷ୍ଟ ହିନ୍ଦୁ ଚିନ୍ତା/

স্বীকৃতিমত্ত্ব বাসন্তি রাধে জিনি আগিক্ষে রাখেন - ৭৩
বুঝাইক গৈবে রাখেন -

“ আজে রেম্বেরেলো পিলা অলো, কেউকে রণে আব,
এবং রেম্বুল এভাস কেব রাখেই, তার কিংবা আপোর আপো
যত শুভীগুলো তুমি কোর কেগো বাতে নিটু থাবে,
ওয়েল কিংবা পিলি আজে বিলাতীগোল রাখেইক।

(*) (*)

⑤ দেশাপ্তুরে : দিঘুরাম্বুক্তুর অভাবে দেশাপ্তুর পরিস্থিত প্রতিক্রিয়া
দেশাপ্তুর বাবি, দিঘুরাম্বুক্তুর বাবি দেশাপ্তুর অভ্যন্তর আভিন ও
ক্রিতিশ্রেষ্ঠ প্রতি আনন্দ কেব যাতুবেশে প্রতি দেশের আপত্তি
প্রয়োগ, ঠাব আনন্দে তেল কুরু প্রদৰ্শিত কীমতে
“ আত্মের বিব মনে, দেশ আকাশক্ষিণে
(প্রবৃত্তি) গুণ কৌশল, . . .)

বাতুকাপ ধৈৰ কৰি, দেশের পুতুলুর কৰি,
বিনাকার মৃত্যুর কৌশল ॥ ”

তৃতীয় পাতা

“ রেতে মজা, গোলে আছি,
একে নিম্ন কুণ্ডলাত্মা আছি,”
— জিজিউজ-তিতু, সুরস কেব তিতুরু পৰ্ব গুরুকুরিজিতু
বুঝাইক্তুর ডচলু,

⑥ বিশ্ব ও ধূলে আর্চিকা : দিঘুরাম্বুক্তুর বাবিজন্মুক্তি রাখে,
বাবিক বিশ্ব, ধূল-আর্চির উপর কেমানিন আর্চিকা-কোর্হি
পরিমুখ সাম্বু বাব, ফুলা রূপা-কুল (গুলি ও ছু)
“ ধূর ইগি বেজেলিকু, রম্মানু কেনেলিকু, রপি উজে
কীরে বোর্হি বুলুলিকু,
অন্তু আপ্ত বাসুদেৱ কিবি, ”

২০ পাতা

ଏହାକୀଣ ବଜାର ଥିଲା ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଏଷ୍ଟରଙ୍ଗରୁ କାମର ଶୌଭିକାନ୍ତାତାତାତ
ପ୍ରକାଶିତ ହୀନାରୁ ଦ୍ୱାରା, ନିଜରହା, ନିଜୀଯ ମୁଦ୍ରା, ରମ୍ଭାନ୍ତର
ଦୁଆରୀ ବିଷୟରେ ତୁମ ଅବିଜ୍ଞାନ ହୁଏନ୍ତାକୁ

(ବୋଲିଗୁ) ଅପାରେ କହିଁ ଅନ୍ଧର ଆଜାଣି, କହିଁ କୌଣସି,
 କହିଁ ତମ ପିଲୁ ମଳାଗୁରୁ ବର କିମ୍ବା ଶୁଣୁଥାର ଦିକ୍ଷାରୁ କହିଁ
 ଯାନି ୩ ଡିକ୍ଷା — “ମିଛେ କେଳ ଶୁଣ ନିଳନ୍ତ କବ ଡାକ୍ଟର-ଡାକ୍ଟରୀ,
 ଏ କୈ ଶୁଣ ଶୁଣ କ୍ଷୁଦ୍ର କାହାରଙ୍କ ଡାକ୍ଟରୀ ଡାକ୍ଟରୀ,”

ମିଶନ୍ସାରୀରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ଚିମ୍ପରାଟିକିଆନ୍ ଓ ହିନ୍ଦୁରାଜୀ
ମତ୍ରାଜ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ରିକାର୍ଡ କଣ୍ଠରେ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ତଥା କବିତା

(দিক্ষুয় ওপ্প মন্তব্য উদ্বিত্তমানে বাস্তিমাটকে গেলি কর্তৃ ওপ্প উল্লেখযোগ
“ যাহা গোহ , মিশ্বৰ ওপ্প গোহ খবি , তিনি এই বাস্তিমান
অনাভূত কষি , তিনি বাস্তিমান আন্দোলেতা কৰি , দিক্ষুয় ওপ্প
Realist এবং দিক্ষুয় ওপ্প Satirist , ”)